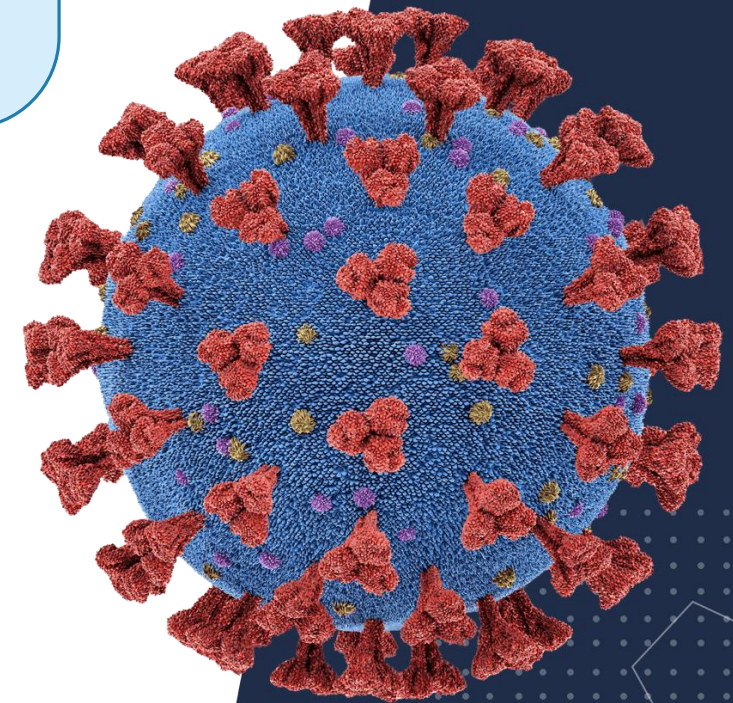

IMPACT COVID-19

Arts-specialisten in opleiding

05/02/2021

Hoorzitting bijzondere commissie
Jonas Brouwers – Voorzitter VASO

Inhoud

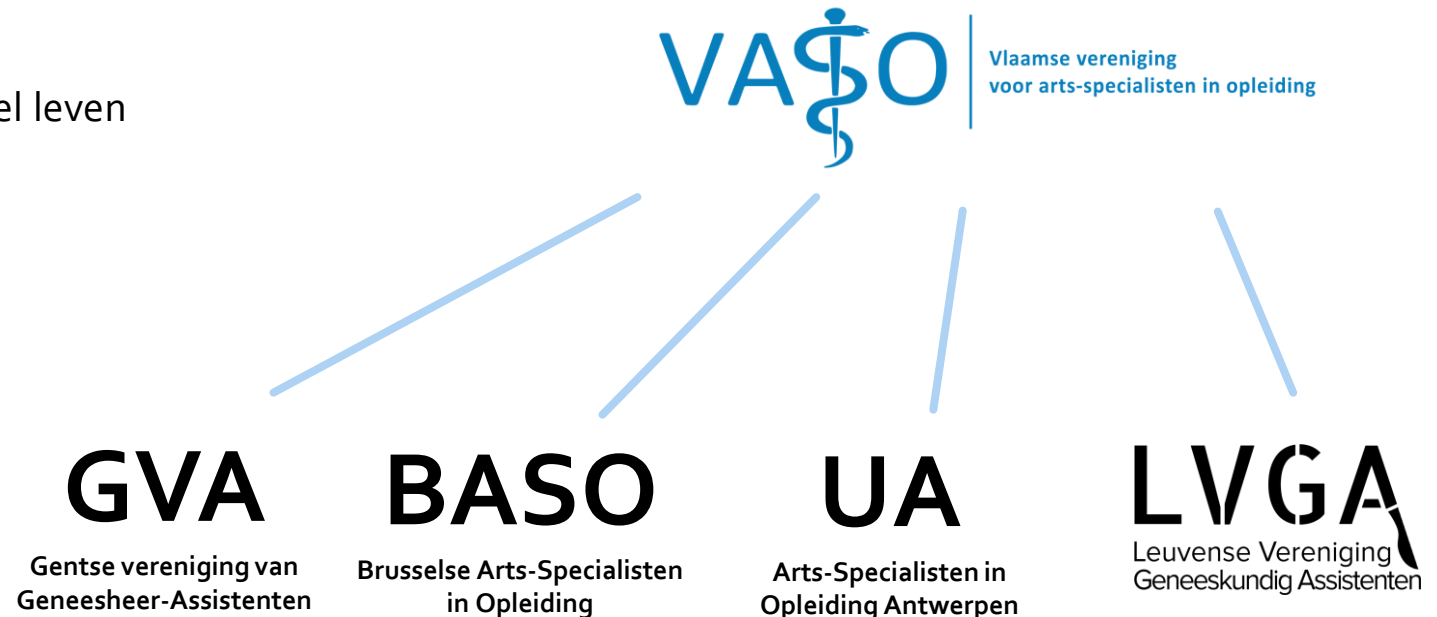
1. Introductie
2. Bevraging COVID-19
3. Problematiek
4. Actiepunten
5. Next steps

1. INTRODUCTIE

Wie, wat, hoe?

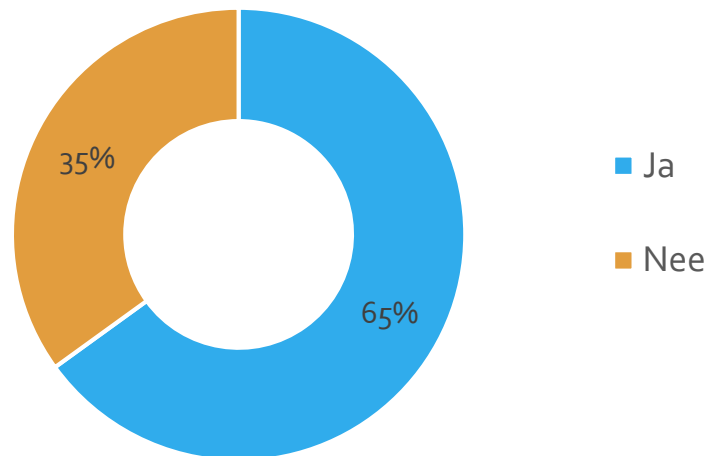
- **VASO** = Vlaamse vereniging voor Arts-Specialisten in Opleiding
 - 3192 Vlaamse specialisten in opleiding – 937 huisartsen in opleiding
- **Enquête** COVID-19 bij Vlaamse Arts-specialisten in opleiding
 - 30/01/2021 – 04/02/2021
 - 1221 respondenten (RR 38%)
 - Impact persoonlijk en professioneel leven

2. BEVRAGING COVID-19

ASO's waren essentiële spil in COVID-zorg

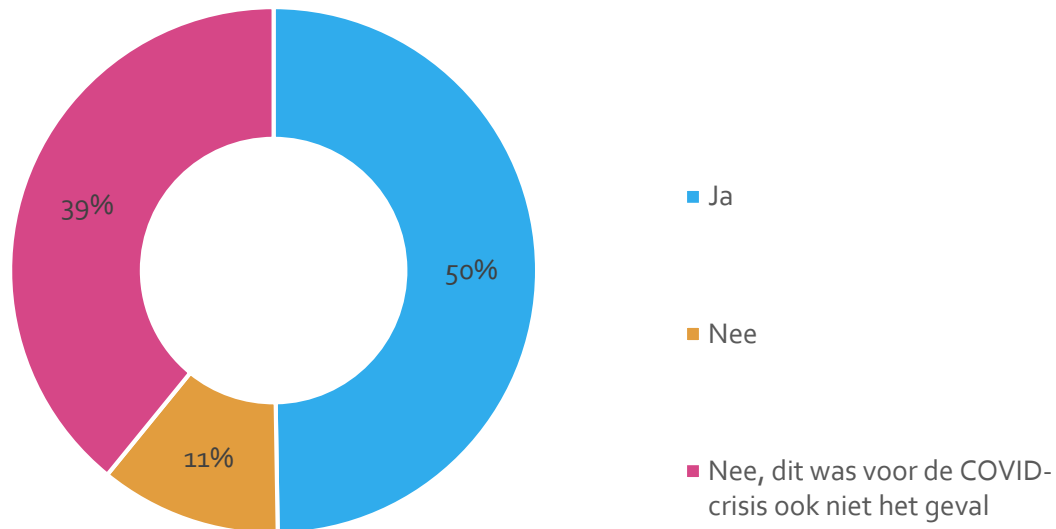
Werd u ingeschakeld in zorg voor COVID-patiënten?

- **2 op 3 ASO's** werd ingezet in COVID-zorg
 - Inschakeling op andere diensten
 - Bijkomende overuren
 - Bijkomende wachten

Ondermaatse arbeidsomstandigheden op scherp gesteld door COVID-19

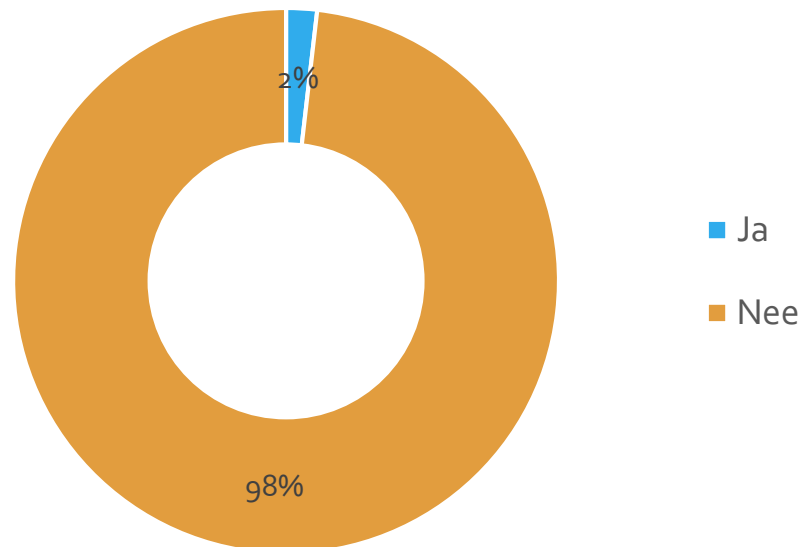
Werden uw gepresteerde uren tijdens de pandemie correct geregistreerd?

- Arbeidsduur niet geregistreerd/gecontroleerd
- Wachten niet uitbetaald
- **Kwetsbare positie ASO**
 - Dubbele rol werkgever/opleider
 - Geen inspraak in ziekenhuisbeleid
 - Geen onafhankelijk meldpunt of controle

Sociaal statuut “Sui Generis” toont zijn gebreken

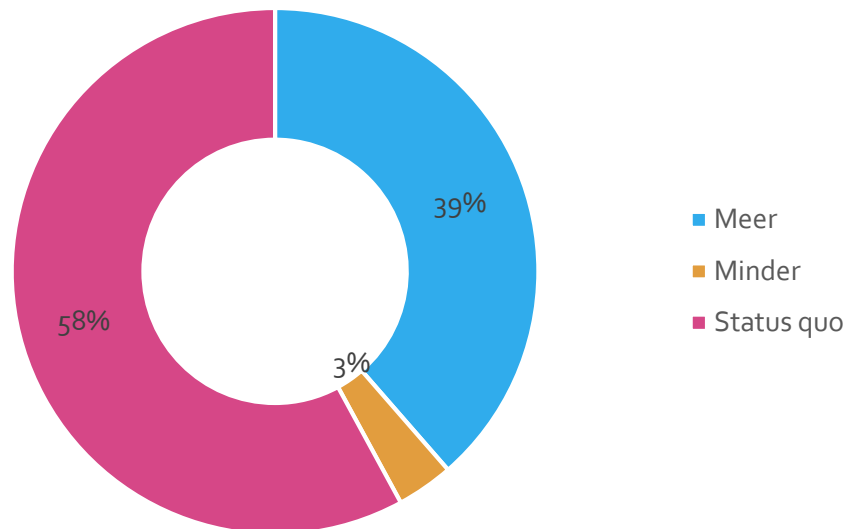
Is er een periode geweest dat u minder of geen basisloon heeft ontvangen? (vb. t.g.v. tijdelijke werkloosheid?)

- **Sui Generisstatuut**
 - Geen werkloosheidsvergoeding
 - Geen palliatief verlof
 - Geen pensioenopbouw
- Sinds **1983**
- Oproep decanen, rectoren, Orde der Artsen...

Veiligheid zorgverlening mogelijks onder druk door COVID-19

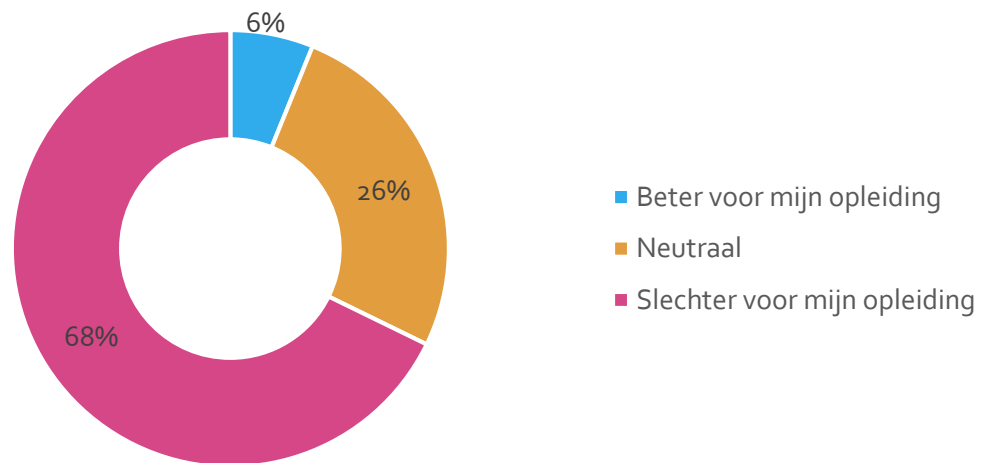
Bent u tijdens de COVID-crisis gemiddeld meer of minder van wacht geweest?

- **Toename risico op fouten**
 - Toename werkdruk
 - Functioneren boven opleidingsniveau
 - Onvoldoende adequate supervisie
- **Doorstroom** informatie vanuit overheid niet steeds adequaat

Ook na COVID-19 crisis negatieve impact op gezondheidszorg door ondermaatse opleiding

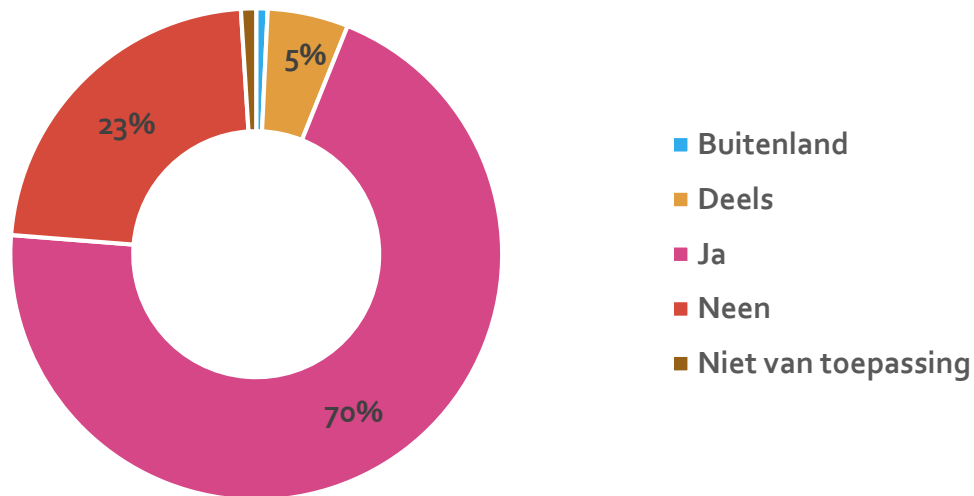
Hoe heeft u de COVID-crisis ervaren op uw professioneel leven?

- **Drop-outs:** verdubbeling in aantal ASO's die overwegen om opleiding stop te zetten
- **Directe impact op opleiding** door inspringen op andere dienst dan opgenomen in stageplan
 - ASO's bezorgd over opleiding
 - Negatieve signalen vanuit erkenningscommissies

Steunmaatregelen bereiken de ASO's onvoldoende

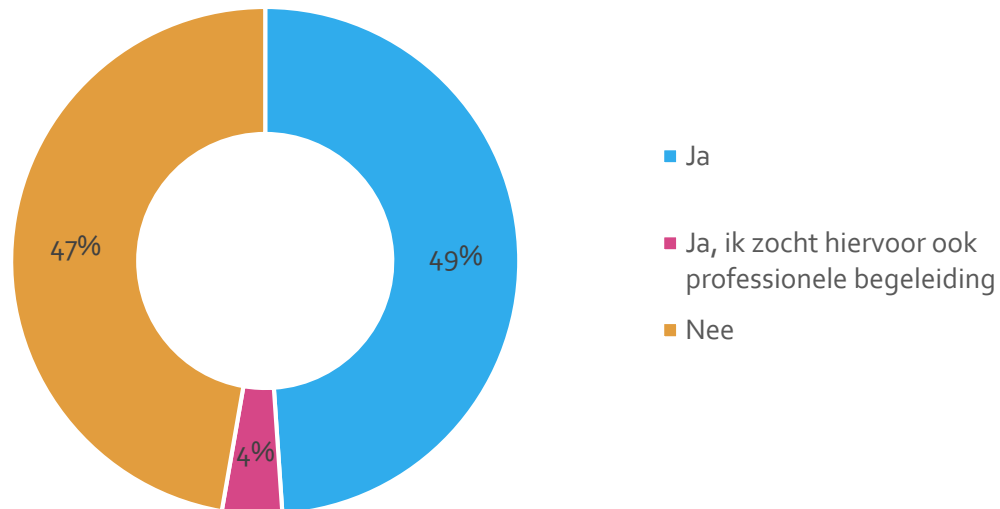
AANMOEDIGINGSPREMIE ontvangen

- Financiële structuur ziekenhuis/opleiders verhindert een kwart van ASO's om de toegekende premies te krijgen
- Initieel **niet voorzien** voor ASO

ASO's lijden mentaal door COVID-19, maar ook door ondermaatse arbeidsomstandigheden

Heeft u het mentaal moeilijker gehad tijdens de COVID
pandemie?

- COVID-19 heeft **negatieve impact op professionele en persoonlijke leven ASO's**
- ASO's at risk voor **burn-out**
 - Ondermaatse arbeidsomstandigheden
 - Geen inspraak in opleiding/arbeid
 - Bestaande beschermende regelgeving wordt onvoldoende opgevolgd (arbeidsduur)
- **Lange termijn impact** nog niet gekend

3. PROBLEMATIEK

Pijnpunten

- Dubbele rol **werkgever/opleider**
- **Controle en actie** op het terrein
- Gebrek aan uniforme en billijke arbeidsvoorwaarden
- **Sociaal statuut** "sui generis"

+ Het wilde westen in de ziekenhuizen

Geert Verrijken
Directeur Redactie RHC

Cijfers over de arbeidstijd van artsenspecialisten in opleiding zijn er niet. Specifieke arbeidsinspecties evenmin en het jongste decennium werden hierover geen audits uitgevoerd. De wet op de arbeidsduur van ASO's blaast tien kaarsjes uit.

"Bij mijn weten voerde de overheid geen audits uit over de arbeidsduur van artsen-specialisten in opleiding", dixit minister Nathalie Muylle. © Belga Image

In de commissie Werk en Sociale Zaken van het federale parlement bevroeg Frieda Gijbels (N-VA) de minister van Werk, Economie en Consumenten Nathalie Muylle (CD&V) over de arbeidsomstandigheden van assistenten in de Belgische ziekenhuizen. Muylle ondernam een verdienstelijke poging om de vragen te beantwoorden.

Illustratiefoto. © Fabio Cardoso/Corbis

Technisch werkloze arts-specialisten in opleiding vallen zonder inkomen

Door het wegvallen van alle niet-dringende klinische activiteiten wordt er voor vele arts-specialisten in opleiding technische werkloosheid ingeroepen. Door hun speciaal statuut hebben ze echter geen recht op een vervangingsinkomen. De Vlaamse vereniging voor arts-specialisten in opleiding (VASO) vraagt dringend een oplossing en roept decanen, hoofdgeneesheren, stagebegeleiders en beleidsmakers op hun artsen in opleiding te beschermen en een loon te verzekeren.

Assistenten dreigen kind van de covid-19-rekening te worden

27/03/20 om 17:23 Bijgewerkt om 17:21

Geert Verrijken
 Redactiedirecteur-hoofdredacteur Artsenkrant

Ziekenhuizen zetten artsen-specialisten in opleiding volop in tegen de covid-19-pandemie. Tegelijk worden alle niet-dringende activiteiten 'on hold' gezet waardoor de inkomsten van de medische diensten kelderden. Om te besparen zetten zij assistenten op technische werkloosheid. Door hun onzeker sui generis statuut betekent dat de facto: geen inkomen. Vaso trekt aan de alarmbel daarin gevolgd door de universiteiten.

60 Keer gedeeld

4. ACTIEPUNTEN

Actiepunten voor Federale/Vlaamse overheid

- **Mentale** ondersteuning
- **Onafhankelijke** ombudsfunctie
- Controle op **arbeidsduur**

- Opleiding **loskoppelen** van werkgever
- **Arbeidswetgeving**
- **Sociaal statuut**

Quick wins

Structureel

5. CONCLUSIE

Opleiding van specialisten van morgen

1. Instellen **onafhankelijke ombudsfunctie**
2. Initiatief **parlement/minister** wettelijke arbeidsvoorwaarden
3. Verbetering **sociaal statuut**
4. Structurele **inspraak** van ASO's op beleidsniveau

Contactgegevens VASO

- www.vaso.be
- info@vaso.be
- **Rapport VASO 2021 op de website**

RAPPORT VASO
BEVRAGING FEBRUARI 2021

IMPACT COVID-19
Arts-specialisten in opleiding

Dit rapport bevat een uitgebreide toelichting bij de bevraging rond de impact van COVID-19 op het persoonlijk en professioneel leven van de Vlaamse arts-specialisten in opleiding.

De COVID-19 crisis sloeg hard toe in de Belgische ziekenhuizen van maart 2020 tot januari 2021. De Vlaamse vereniging voor Arts-Specialisten in Opleiding (VASO) bevroeg alle Vlaamse arts-specialisten in opleiding wat de impact was op hun persoonlijk en professioneel leven.

De VASO werd opgericht om de arts-specialisten in opleiding te verdedigen op Vlaams, facultair en federaal niveau. De arts-specialisten in opleiding spelen een cruciale rol in de Belgische gezondheidszorg.

Wij hopen met dit rapport duiding te geven over de impact die de pandemie op hen had en willen de lezer handvaten aanreiken om de opleiding van jonge specialisten te optimaliseren in goede arbeidsomstandigheden. Alleen zo kan de beste kwaliteit van zorg gegarandeerd blijven.

Het bestuur van de Vlaamse vereniging voor arts-specialisten in opleiding

Dr. Jonas Brouwers
Dr. Cynthia D'Hondt
Dr. Aline Delva
Dr. Steven Martens
Dr. Alicja Zarowska

VA\$O | Vlaamse vereniging
voor arts-specialisten in opleiding